

LANDELIJK
OPLEIDINGSPROFIEL
SPORT
KUNDE

INHOUDSOPGAVE

	Voorwoord	Pagina 4
	Inleiding	Pagina 7
1	Werkveld	Pagina 8
2	De kracht van sport	Pagina 12
3	HBO-standaard	Pagina 14
4	Opleidingskwalificaties	Pagina 17
5	Profilering	Pagina 22
6	Validatie	Pagina 24
	Bronnen	Pagina 26
	Geraadpleegde websites	Pagina 27
	Bijlage	Pagina 28
	Colofon	Pagina 30

Voor u ligt het landelijk opleidingsprofiel van Sportkunde. Een document dat het competentiegerichte profiel van een Sportkundige beschrijft. Het profiel is opgesteld door de acht hogescholen, verenigd in het Landelijk Opleidingsoverleg Sportkunde, die in Nederland deze opleiding aanbieden.

Binnen de samenleving neemt het belang van sport en bewegen de laatste jaren steeds meer toe. Het beeld dat sport en bewegen een activiteit is voor de jeugd, is verschoven naar een beeld dat sport en bewegen voor iedereen is, van jong tot oud. Actieve en passieve vormen van sport en bewegen zijn alledaags geworden en zijn opgeschoven van een maatschappelijk randverschijnsel naar het centrum van de samenleving. Sport en bewegen heeft het in zich om een bindende factor te zijn binnen de samenleving waarbij de rol van Sportkundige hierin het verschil kan maken.

Het opstellen van een nieuw profiel, waarin bovenstaande visie geoperationaliseerd wordt, was een

intensief en inspirerend proces. Daarnaast was het opstellen van dit nieuwe profiel ook een onderdeel van het terugbrengen van het aantal 'Sportopleidingen' die geregistreerd stonden in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO).

Het landelijke profiel is samengesteld uit de kwalificatieprofielen van de Sport- en beweeprofessional, de Leefstijlprofessional en de Sportmanager. Dit opleidingsprofiel vervangt daarmee de kwalificatieprofielen van bovengenoemde drie profielen. Verder zijn de opleidingskwalificaties afgestemd op de Dublin descriptor en de HBO-standaard.

Met dit document hopen we een informatief en duidelijk beeld te verschaffen over wat het werkveld van een startende Sportkundige kan verwachten.

Namens Landelijk
Opleidingsoverleg Sportkunde

Dennis Arts

Voorzitter
September 2017

Een Landelijk Opleidingsprofiel beschrijft de kwaliteiten van iemand die is afgestudeerd aan een hogere (HBO) beroepsopleiding. Het maakt duidelijk wat het werkveld mag verwachten van een startend beroepsbeoefenaar. De wensen van het werkveld vormen dan ook een belangrijke bron bij het opstellen van een Landelijk Opleidingsprofiel. Een startende beroepsbeoefenaar is iemand die met succes een beroepsopleiding heeft afgerond en daarmee aantoonbaar voldoet aan de opleidingskwalificaties¹ zoals beschreven in het Landelijke Opleidingsprofiel. Het voornemen bestaat om in de nabije toekomst te komen tot een uitwerking van de benodigde kennis en vaardigheden, de zogenaemde 'Body of Knowledge and Skills'.

In dit document gaat het om de startende Sportkundige die is afgestudeerd aan één van de acht hogere beroepsopleidingen die het Landelijke Opleidingsprofiel onderschrijven. Het Landelijke Opleidingsprofiel is samengesteld uit de kwalificatieprofielen van de Sport- en beweegprofessional, de Leefstijlprofessional en de Sportmanager. Dit opleidingsprofiel vervangt de kwalificatieprofielen van bovengenoemde drie profielen. Daarnaast heeft het HBO zich te houden aan nationale en internationale afspraken over het niveau van de opleidingskwalificaties. De HBO raad heeft in 2010 een procedure voor het op- en vaststellen van landelijke opleidingsprofielen bacheloropleidingen

hogescholen vastgesteld. Hierin wordt ook verwezen naar de HBO bachelor standaard. Deze HBO-standaard houdt rekening met de Dublin-descriptoren² die het Europees hoger onderwijsniveau duiden en met de criteria die ten grondslag liggen aan de accreditatie door de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie). De HBO-standaard is gevolgd bij het opstellen van dit Landelijke Opleidingsprofiel.

Leeswijzer

De samenstelling van dit Landelijke Opleidingsprofiel is conform de inhoudelijke vereisten van de HBO-raad zoals die staan beschreven in voornoemde procedure. Hoofdstuk 1 geeft inzicht in het werkveld van een Sportkundige en de ontwikkelingen die zich daarin voordoen. In hoofdstuk 2 staat de HBO-standaard beschreven. In hoofdstuk 3 staan de drie extrinsieke waarden van sport zoals we die binnen Sportkunde onderkennen. De opleidingskwalificaties staan in hoofdstuk 4. Dit vormt de kern van dit document. De opleidingskwalificaties beschrijven de competenties die van pas afgestudeerde HBO-ers (zullen) worden gevraagd. De competenties zijn onafhankelijk van de mogelijke opleidingsprogramma's. In hoofdstuk 5 staat hoe de verschillende opleidingsinstituten zich tot elkaar verhouden.

¹ *Opleidingskwalificaties worden beschreven in de vorm van competenties en nader uitgewerkt door middel van handelingscriteria (zie hoofdstuk 4)*

² *Zie bijlage 1*

1. WERKVELD

De Sportkundige opleidingen die aan het begin van dit millennium ontstonden, bereiden aankomende professionals voor op een carrière in de wereld van sport en bewegen en voorzien daarmee in een behoefte vanuit een werkveld waar inmiddels 150.000 mensen hun emplooi vinden.

Een historische schets

De sport in Nederland heeft in de tweede helft van de twintigste eeuw geprofiteerd van een groeiende bevolking, een toename van welvaart en vrije tijd en een stijgende behoefte aan bewegen. In 1963 hadden de sportbonden tezamen ruim 1,5 miljoen leden en in 1987 waren dat er al bijna 4,5 miljoen. Inmiddels staat het totaal aantal leden van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden op ruim 5 miljoen, waarvan het merendeel sport bij één van de circa 25.000 sportverenigingen die ons land rijk is. Het is niet alleen de traditionele sport die een enorme groei heeft doorgemaakt. Ook tal van nieuwe, vaak commerciële sportaanbieders hebben hun kans gegrepen. De spectaculaire opkomst van de fitnessbranche is in dit verband de meest in het oog springende ontwikkeling. Ons land telt inmiddels 2.000 fitnesscentra waarvan er ruim 900 zijn aangesloten bij de in 1991 opgerichte brancheorganisaties NLActief en waar zo'n twee miljoen mensen fitness beoefenen. Innovatieve ondernemers kwamen met indoorvarianten van sporten

als karten, bergklimmen, survival, skiën en wildwaterkanoën. We zagen de opkomst van outdoorsporten en er ontstond, vergelijkbaar met de fitnessbranche, een volwaardige outdoorbranche compleet met een brancheorganisatie: de VeBon (Vereniging van Buitensport Ondernemingen Nederland), opgericht in 1996. Behalve bij sportverenigingen en commerciële sportaanbieders zijn ook veel mensen in hun eentje of in een informele groep gaan sporten, gewoon op straat, op het strand of in het park. Verder profiteerden de organisatoren van (breedte)sportevenementen zoals de Dam tot Dam Loop en de Zevenheuvelenloop van de gestegen vraag naar bewegen en zagen de deelnemersaantallen alsmar stijgen. Anno 2015 doet driekwart van de Nederlanders aan sport, ruim de helft doet dat wekelijks. In totaal geven we in Nederland per jaar zo'n 13 miljard euro uit aan sport, sportgoederen en sportgerelateerde diensten.

De groei van de sport in al haar facetten heeft sportmerken en sportretailers geen windeieren gelegd. Sportmerken als Nike en Adidas zagen hun omzetten gestaag stijgen en gingen ook in ons land een markt bedienen die de sportwereld inmiddels ruim overstijgt. Sportschoenen en sportkleding zijn gewilde modeartikelen geworden die allang niet meer alleen tijdens het sporten worden gedragen. De overheidsbemoediging met sport kent in Nederland een lange geschiedenis,

zeker op het niveau van de lokale overheid die voor de ontwikkeling van de sport in voorwaardelijke zin een cruciale rol heeft gespeeld. Tot op de dag van vandaag zorgen gemeenten voor sportaccommodaties die tegen een relatief laag tarief, dat wil zeggen onder de kostprijs, kunnen worden gehuurd. In de jaren na de Tweede Wereldoorlog zag de overheid de sportvereniging als een "derde milieu" waar de jeugd op pedagogisch verantwoorde wijze haar vrije tijd kon doorbrengen. In de decennia daarna verschoof het accent binnen het beleid steeds meer van "vorming" richting "welzijn" en "gezondheid" en raakte (een deel van) de sportsector verweven met de zorg- en welzijnssector. De maatschappelijke betekenis van sport kwam nadrukkelijk(er) centraal te staan. Sport kon een bijdrage leveren aan gezondheidsverbetering en sociale integratie, maar bood bijvoorbeeld ook kansen op het gebied van werkgelegenheid, leefbaarheid en ontwikkelingssamenwerking. Met name de nadruk op het gezondheidsperspectief leidde tot een verbreding van het beleidsterrein: van sport naar sport én bewegen. De banden tussen sport en onderwijs werden aangehaald, onder meer doordat de overheid de aanstelling van combinatiefunctionarissen (en later buurtsportcoaches) mogelijk maakte. Ook aan topsport werd door de overheid een aantal positieve waarden toebedeeld.

Managers en uitvoerders: presteren, meedoen en vitaal

De geschetste ontwikkelingen hebben ertoe bijgedragen dat het werkveld voor gekwalificeerde Sportkundige professionals enorm is vergroot. Op de arbeidsmarkt ontstond behoefte aan goed opgeleide managers, beleidsmedewerkers, adviseurs, bemiddelaars, marketeers, projectleiders én uitvoerders met kennis van sport- en beweegzaken. Zowel in not-for-profit, non-profit, als profitsector.

Binnen de topsport en de talentontwikkeling die daar tegenwoordig onlosmakelijk mee is verbonden, zijn Sportkundigen bijvoorbeeld actief als topsportcoördinator, programmamanager, teammanager, eventmanager, sportmarketeer of spelersagent. Ook kunnen ze inhoudelijk betrokken zijn bij de ontwikkeling én uitvoering van (kracht- en herstel)trainingsprogramma's. In beleids- en onderzoekskringen is het gebruikelijk dit deel van het werkveld onder de noemer "presteren" te plaatsen.

Andere Sportkundigen richten zich meer op breedtesport en sportparticipatie. Een deel van hen richt zich primair op gezondheidsaspecten van (breedte) sport en bewegen, terwijl een ander deel (tevens) sociale (welzijns)effecten nastreeft. Deze Sportkundige professionals werken bijvoorbeeld als beweegconsulent, beweegmakelaar, leefstijlcoach, buurtsportcoach of combinatiefunctionaris.

Niet in iedere (breedte)sport- en beweegsituatie is echter expliciet aandacht voor gezondheid of welzijn, niet bij de deelnemers en ook niet bij de betrokken professionals. In dergelijke situaties is de sport- of beweegactiviteit zelf het doel en zijn de gezondheids- en welzijnseffecten hooguit welkome bijproducten.

Voorbeelden van Sportkundigen die zich in dit deel van het werkveld begeven zijn verenigingsmanagers, bondsmedewerkers, eventmanagers of ondernemers, instructeurs en andere medewerkers in de fitness- of outdoorbranche. In navolging van beleidsmakers en sportonderzoekers kunnen de werkzaamheden van Sportkundigen die zich primair op gezondheid richten of waarbij dat het belangrijkste bijproduct is, onder de noemer "vitaal" worden geplaatst en de werkzaamheden van Sportkundigen waarbij het om welzijnseffecten te doen is of waarbij dat nu juist de bijproducten zijn, onder de noemer "meedoen".

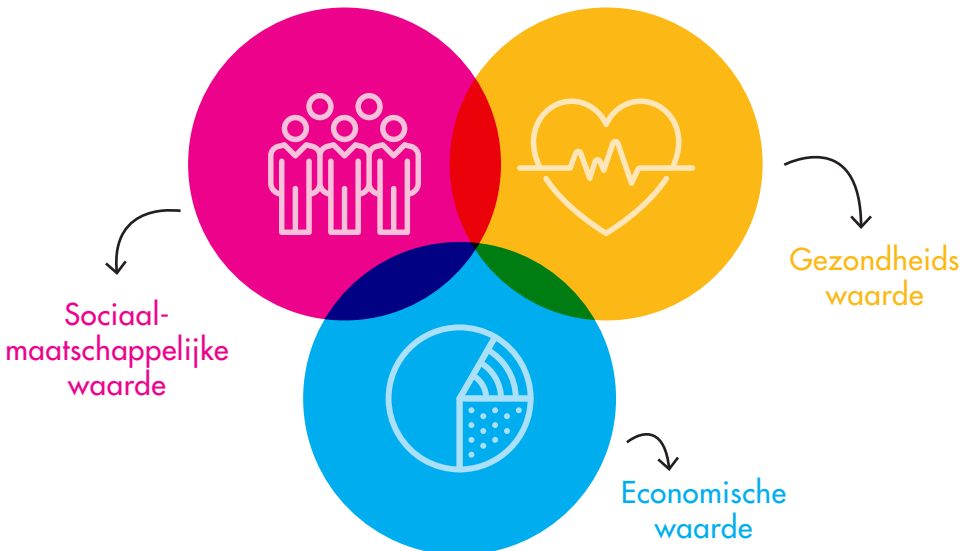
2. DE KRACHT VAN SPORT

Sport is fijn om te doen en is een leuke en plezierige vrijetijdsbesteding. Sporters hebben plezier, ontmoeten mensen, verleggen grenzen en werken aan conditie en fitheid. Het heeft daarmee veel positieve waarden in zich voor deelnemers. Maar sport is veel meer dan dat. Sport heeft veel waarde voor een de samenleving.

Bij Sportkunde geloven we in de intrinsieke en extrinsieke waarde van sport en bewegen en daarom worden studenten opgeleid om die waarde(n) te benutten. We onderscheiden binnen Sportkunde drie belangrijke extrinsieke waarden van sport:

1. Sociaal-maatschappelijke waarde
2. Gezondheidswaarde
3. Economische waarde

Vaak zien we dat deze verschillende waarden in samenhang terug komen in opleidingen en in het werkveld. Tegelijkertijd zien we dat bij verschillende doelstellingen van sport op de ene waarde soms een groter beroep wordt gedaan dan op de andere waarde.

De sociaal-maatschappelijke waarde van sport: voor een betere wereld

De sociaal-maatschappelijke waarde van sport is groot. We zetten sport in voor een positieve socialisatie en cohesie. Via sport en bewegen ontmoeten mensen elkaar, participeren zij in hun gemeenschap en ontwikkelen ze een gezamenlijk waarden- en normbesef. Sport verbreedert, biedt mensen structuur in hun leven. Dit zien we onder andere terug in een rijk verenigingsleven, maar we zien dit ook in zelf georganiseerde sportgroepjes in de buurt en binnen de context van commercieel georganiseerde sport. Afgestudeerden Sportkundigen herkennen en benutten de waarden van sport en bewegen voor een sociale samenleving en weten hoe ze de voorwaarden daarvoor kunnen optimaliseren.

De gezondheidswaarde van sport: voor een vitale maatschappij

Ons uitgangspunt is dat sport en bewegen een belangrijke positieve rol speelt op zowel het welbevinden als de gezondheid van de mens. Bewegen zorgt ervoor dat we ons goed voelen, dat we fit zijn en andere mensen ontmoeten. Door specifiek te trainen kunnen we onze eigen mogelijkheden optimaal benutten. Dit leidt tot een diversiteit aan waardevolle prestaties, van sport- en beweegdoelen tot het beter of blijvend kunnen participeren in activiteiten in het dagelijkse leven. De inrichting van de huidige maatschappij leidt toenemend tot allerlei gezondheidsproblemen. Het gebrek aan bewegen is een van de grootste gezondheidsproblemen van deze eeuw. Voldoende bewegen heeft een sterke positieve invloed op gezondheid en werkt preventief in het voorkomen van diverse ziekten en aandoeningen. Ons uitgangspunt is dat sport en bewegen een belangrijke positieve rol speelt op zowel het welbevinden als de gezondheid van de mens. Afgestudeerden Sportkundigen herkennen de waarde die sport en bewegen heeft voor een vitale samenleving.

De economische waarde van sport: onbegrensde business mogelijkheden

De waarde van sport is voor de Nederlandse economie substantieel te noemen. Met enige regelmaat komt er een satellietrekening sport uit, samengesteld door het CBS. Sport draagt bij aan de totale economie en zorgt voor veel werkgelegenheid. In de vrijetijdssector, fitness en outdoor zien we dat sport business is. In navolging van deze robuuste sectoren ontstaat nieuwe bedrijvigheid en zien ondernemers steeds weer nieuwe kansen. Zo ontstaan er bijvoorbeeld bootcampclubs, sportmarketingbureaus en worden er producten ontwikkeld, zoals apps die beweeggedrag meten. Ook is er een hele industrie rond kijksport ontstaan: het missen van een EK voetbal kost de Nederlandse samenleving veel geld. Afgestudeerden Sportkundigen herkennen de waarde die sport heeft en benutten dit business potentieel, rekening houdend met de eigenheid van sport.

3. HBO-STANDAARD

De eindkwalificaties van de opleiding Sportkunde voldoen aan de HBO-standaard. Deze standaard borgt het HBO niveau, criteria voor accreditatie door de NVAO en de Dublin descriptoren.

1. De Sportkundige beschikt over een gedegen theoretische basis

De opleiding sportkunde vraagt een hoeveelheid basiskennis zoals Nederlands, Engels en rekenen en daarnaast gaat het vooral om de vakspecifieke kennis van het werkveld waarvoor de Sportkundige wordt opgeleid. De afgestudeerde moet voldoende weten en begrijpen van de materie waar het in het werkveld van sport en bewegen over gaat. De vaststelling en de borging van zo'n kennisbasis door de opleiding is van eminent belang. De opleiding zorgt dat de student over de theoretische bagage beschikt die hem de basis biedt om kritisch en creatief naar het eigen vakgebied van de Sportkundige te kijken. Er wordt in dit geval gesproken van een goed gestructureerd kennisbestand. De kennisbasis van sportkunde is daarmee onlosmakelijk verbonden met het HBO-bachelor niveau.

2. De Sportkundige beschikt over onderzoekend vermogen

De opleiding Sportkunde leidt professionals op die goed methodisch kunnen handelen en een gezonde nieuwsgierigheid hebben voor vernieuwingen in het werkveld. De afgestudeerde Sportkundige heeft een kritische houding ten aanzien van modellen, theorieën, onderzoeksresultaten van

anderen en kan evidence based denken en handelen. Een Sportkundige heeft innovatief vermogen, is oplossingsgericht en kan multidisciplinair denken en handelen. Tenslotte kan een Sportkundige een visie vormen en heeft het vermogen te reflecteren op de gekozen aanpak.

3. De Sportkundige beschikt over professioneel vakmanschap

Vakmanschap is onlosmakelijk verbonden met de opleiding tot sportkunde. De startende beroepsbeoefenaar moet beschikken over competenties die nodig zijn om in de praktijk goed te kunnen functioneren. Voor de opleidingen betekent dit dat studenten reeds ervaring op moeten doen in de beroepspraktijk. Ook het hebben van een internationale oriëntatie maakt onderdeel uit van het vakmanschap, evenals het beschikken over een ondernemende houding.

4. De Sportkundige beschikt over beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie

Van startende Sportkundigen wordt verwacht dat ze relaties kunnen leggen met maatschappelijke en ethische vraagstukken. Ook dienen ze te beschikken over culturele bagage. Het gaat om het bewustzijn van de betekenis van de geleerde kennis en vaardigheden in hun maatschappelijke context. Van startende Sportkundigen mag worden verwacht dat zij beschikken over het vermogen om kennis kritisch te beoordelen aan de hand van morele waarden.

4. OPLEIDINGSKWALIFICATIES

Bij het formuleren van de opleidingskwalificaties is rekening gehouden met de HBO-standaard. Deze HBO-standaard is herkenbaar in de handelingscriteria die appelleren aan een onderzoekend- en innovatief vermogen, internationale oriëntatie, ondernemende houding en ethisch handelen.

De kerncompetenties van het opleidingsprofiel van Sportkunde worden gedefinieerd op een wijze dat ze kunnen worden gemeten, getoetst en met onderwijs en ontwikkeling kunnen worden verbeterd. Ze zijn een combinatie van kennis, vaardigheden en attitude waarmee de professional laat zien een bepaalde taak in de sport- en bewegcontext te beheersen.

De kerncompetenties als opleidingsdoelen zijn vertaald in handelingscriteria. Een handelingscriterium is geen los opleidingsdoel maar een criterium om te beoordelen of aan de competentie wordt voldaan, de zogenaamde 'learning outcomes' die horen bij de competentie. De student laat zien dat hij over de competenties en de handelingscriteria beschikt door ze in een relevante onderwijs- en werkomgeving tentoon te spreiden: de student moet in staat zijn opgedane kennis en vaardigheden in een bepaalde beroepscontext toe te passen. Elke opleidingslocatie gebruikt verschillende onderwijs- en werkvormen om aan deze competenties te werken.

1. Onderzoeken en ontwikkelen

De Sportkundige onderzoekt en ontwikkelt het sport- en beweegaanbod.

De Sportkundige is een onderzoekende professional in een sport- en bewegcontext. Hij stelt vragen, analyseert en interpreteert resultaten van onderzoek, voert praktijkgericht onderzoek uit, trekt conclusies en handelt overeenkomstig. Op basis van de opgedane kennis ontwikkelt hij passend sport- en beweegaanbod en monitort de kwaliteit en het effect daarvan. De wensen en mogelijkheden van stakeholders en de kwaliteit van projecten en programma's ter bevordering van sport en bewegen staan hierbij centraal.

De Sportkundige

1. Analyseert en interpreteert informatie uit relevante bronnen
2. Maakt de verbinding tussen de resultaten uit onderzoek en de ontwikkeling van de sport- en beweegaanbod
3. Ontwerpt en ontwikkelt het sport- en beweegaanbod op basis van onderzoek naar de wensen, mogelijkheden en beperkingen van de doelgroep
4. Vertaalt het beleid van de organisatie naar concrete sport- en beweegprogramma's
5. Doet gestructureerd onderzoek naar de kwaliteit en de effectiviteit van het sport- en beweegaanbod en rapporteert hierover
6. Ontwikkelt een eigen visie op sport en bewegen door reflectie op werkzaamheden en door relaties te leggen met maatschappelijke en ethische vraagstukken

2. Coördineren, positioneren en begeleiden

De Sportkundige coördineert, positioneert en begeleidt projecten en programma's ter bevordering van sport en bewegen.

De Sportkundige voert projecten en beweegprogramma's uit en heeft daarbij een uitvoerende, een coördinerende of een leidinggevende rol. Hij leidt en begeleidt mensen binnen deze projecten en programma's.

De Sportkundige

1. Signaleert en interpreteert relevante lokale, regionale, nationale en internationale ontwikkelingen
2. Plant, coördineert en organiseert sport- en beweegprojecten en -programma's en stelt daarbij prioriteiten op basis van belang, urgentie en ambitie
3. Werft en motiveert doelgroepen tot deelname aan sport- en beweegprogramma's
4. Begeleidt, coacht en adviseert op verantwoorde wijze doelgroepen binnen het sport en beweegaanbod
5. Initieert, organiseert en rapporteert over de voortgang van sport- en beweegprojecten en -programma's en stelt bij indien dat nodig is
6. Stemt de planning, organisatie en begeleiding van sport- en beweegprogramma's af met relevante partijen
7. Werkt samen in multidisciplinair verband
8. Positioneert de (sport)organisatie en/of het sport- en beweegprogramma in de publieke, de georganiseerde en de commerciële sportsector

3. Leiding geven/managen en organiseren

De Sportkundige managet en organiseert de werk- en/of bedrijfsprocessen van een sport- en beweegorganisatie en is daarin ondernemend.

De Sportkundige draagt binnen gestelde kaders zorg voor het managen en organiseren van een goede bedrijfsvoering en een adequate uitvoering van de werkzaamheden. De Sportkundige realiseert daarmee de randvoorwaarden voor een kwalitatief goed sport- en beweegaanbod.

De Sportkundige

1. Formuleert doelen en gebruikt deze als leidraad in het werk
2. Managet werk- en/of organisatieprocessen rondom het uitvoeren van geplande activiteiten sport- en beweegprojecten/activiteiten
3. Stuur medewerkers en/of vrijwilligers taak-, resultaat- en mensgericht aan
4. Maakt een keuze voor tijd, financiële middelen en menskracht die in activiteiten worden geïnvesteerd
5. Handelt integer naar de hoeveelheid beschikbare tijd, financiële middelen en menskracht en legt hierover verantwoording af
6. Werkt samen met professionals en vrijwilligers, zoals bestuurders, deelnemers, trainers, (para)medici, vrijwilligers en beleidsmakers om doelen te behalen

4. Evalueren en adviseren

De Sportkundige ontwikkelt, evalueert en adviseert over strategie en beleid omtrent sport en bewegen.

De Sportkundige hanteert de beleidscyclus met als doel de continuïteit en kwaliteit van zowel het sport- en beweegaanbod als de (sport)organisatie te borgen en te ontwikkelen.

De Sportkundige

1. Signaleert en interpreteert relevante ontwikkelingen in de wereld van sport en bewegen en handelt daarnaar
2. Formuleert strategie en beleid om sport- en beweegaanbod te ontwikkelen en zorgt voor de verdere implementatie van dit beleid
3. Gebruikt de visie van de organisatie als leidraad en referentiekader bij het maken van keuzes op het gebied van strategie en beleid
4. Geeft onderbouwde adviezen voor de ontwikkeling van strategie en beleid van de organisatie
5. Vertaalt het vastgestelde beleid naar (deel)beleidsplannen en actieplannen
6. Evalueert de uitvoering van beleid en de behaalde resultaten vanuit visie en doelstellingen

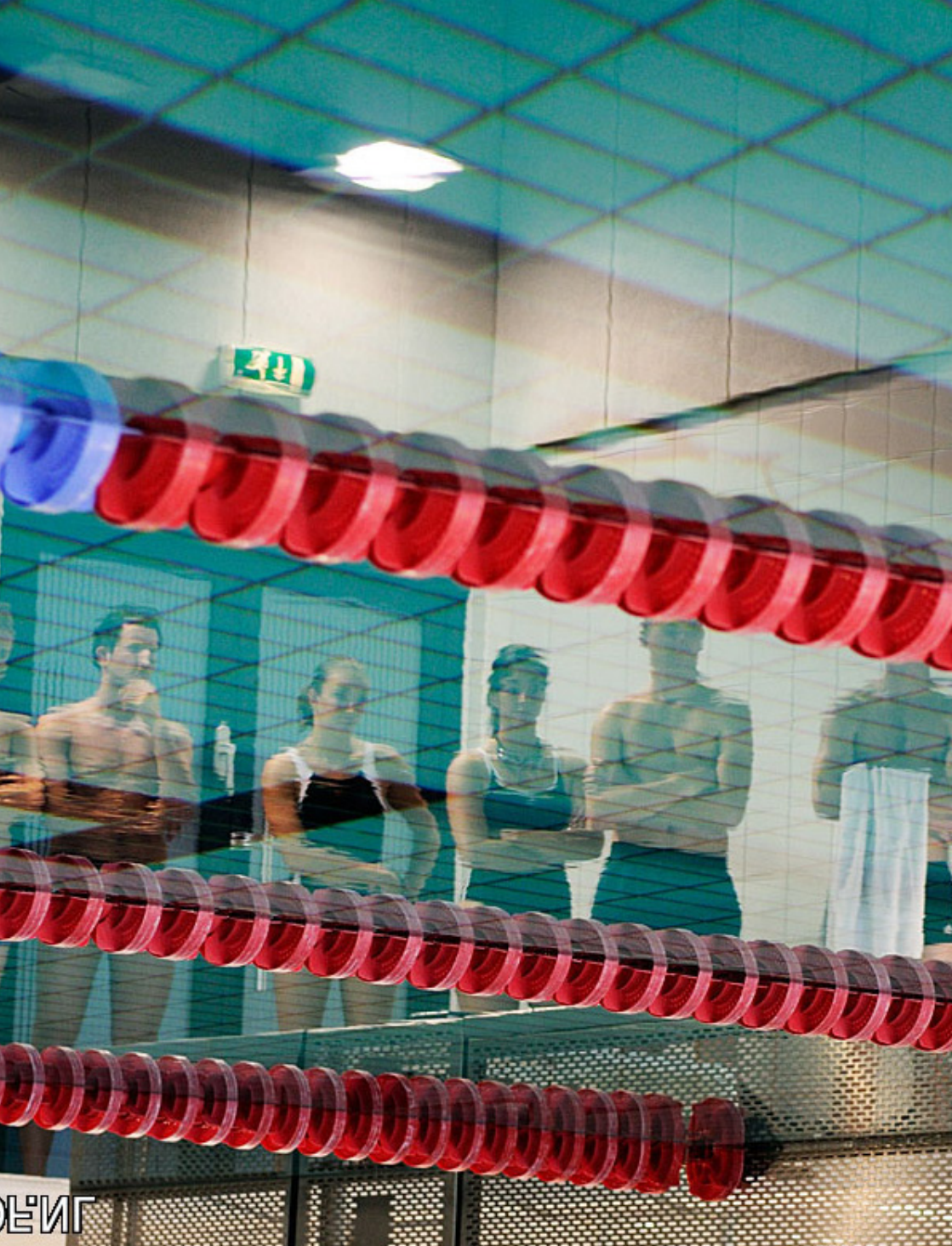

5. PROFILERING

Aangezien de kerncompetenties en handelingscriteria gelijk zijn, is Sportkunde dé landelijke opleiding voor de sportprofessional. De opleiding wordt aangeboden op acht hogescholen. Elke hogeschool stelt zelf, op basis van het landelijke opleidingsprofiel en het competentieprofiel, een onderwijsprogramma vast. Dit onderwijsprogramma komt tot stand vanuit een visie op het nationale- en regionale beroepenveld. Ondanks een landelijk opleidingsprofiel is er ruimte voor accentverschillen. Deze verschillen hebben betrekking op de geschetste waarden in hoofdstuk 2 en wat dit betekent voor de kennis en vaardigheden van haar studenten en hun profileringsmogelijkheden. Deze individuele profilering is toegespitst op het werkveld en het arbeidsmarktperspectief en wordt gevalideerd door het werkveld.

Deze variëteit in accenten tussen de hogescholen waar Sportkunde wordt aangeboden is mogelijk omdat in de basis steeds dezelfde kerncompetenties het uitgangspunt van de onderwijsdoelen en het onderwijsprogramma vormen. Op deze wijze is het eindniveau geborgd en is voor het werkveld en de toekomstige studenten helder voor welk specifiek beroepsperspectief en beroepscontext de student per hogeschool wordt opgeleid. Ook wordt duidelijk hoe de verschillende hogescholen, die de opleiding Sportkunde aanbieden, zich qua werkveldoriëntatie onderling verhouden.

DELTA

6. VALIDATIE

Dit Landelijke Opleidingsprofiel is, in opdracht van het Hogescholen Sportoverleg (HSO), opgesteld door de opleidingsmanagers van de acht hogescholen die de opleiding tot Sportkundige aanbieden. Zij vormen samen het Landelijke Opleidingsoverleg Sportkunde. Het profiel is conform de procedure van op- en vaststelling van de HBO raad (2010) tot stand gekomen. Het Landelijke Opleidingsprofiel is samengesteld uit de kwalificatieprofielen van de Sport- en beweegprofessional, de Leefstijlprofessional en de Sportmanager. Daarbij is rekening gehouden met de HBO-standaard. De externe validatie heeft enerzijds plaatsgevonden door het raadplegen van het werkveld, gedurende 2015, door de individuele opleidingslocaties. Anderzijds is er een gezamenlijke werkveldbijeenkomst geweest op 15 oktober 2015 op Papendal te Arnhem.

Hierbij waren de volgende organisaties betrokken:

- Bas van der Heijden, NOC*NSF
- Erik de Winter, NISB
- Frank Kolsteeg, ground4.com
- Henk van de Wetering, NOC*NSF
- Jo Lucassen, Mulier instituut
- Marieke de Groot, DSP-groep
- Sjoerd van Tiel, Sportservice Noord-Holland
- Wilco Nijland, Music and Sports

Tevens waren daar een aantal alumni van de verschillende hogescholen aanwezig:

- Bouke van Agt, Inholland
- Joost van Leeuwen, Fontys Hogescholen
- Koen Seuren, Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN)

- Beroepsprofiel Leefstijlprofessional [z.i.]. Hogeschool Arnhem en Nijmegen, Hanze Hogeschool Groningen, Hogeschool Inholland.
- Bottenburg, M. van (1999). Van Pro tot Prof. 50 jaar lokaal sport- en recreatiebeleid. Dordrecht: Landelijke Contactraad.
- Bottenburg, M. van (2002). Ruim baan voor de sport. Rijkssportbeleid 1982-2002. In: I. de Haan & J. W. Duyvendak (red.). In het hart van de verzorgingsstaat. Het ministerie van maatschappelijk werk en zijn opvolgers (CRM, WVC en VWS), 1952-2002. Zutphen: Walburg Pers.
- Bottenburg, M. van (2005). There's no business like sportbusiness. Tilburg: Fontys Hogescholen.
- Bottenburg, M. van (2006). Het kapitaal van de sport. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.
- Breedveld, K., H. van der Poel, M. de Jong & D. Collard (2011). Beleidsdoorlichting sport. Hoofdrapport. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.
- Expertgroep protocol (2014). Beoordelen is mensenwerk. Den Haag: Vereniging van Hogescholen.
- Hbo-raad (2009). Kwaliteit als opdracht. Den Haag: HBO-raad.
- Internationaal kwalificatieprofiel Sport- en beweegprofessional [2013]. Hogeschool Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Fontys, Hogeschool West-Vlaanderen, Hogeschool Zeeland.
- Landelijk opleidingsprofiel Sportmanager (2013). Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Arnhem en Nijmegen, De Haagse Hogeschool, Hogeschool Fontys, Hanze Hogeschool Groningen, Hogeschool Windesheim.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (1996). Wat sport beweegt. Contouren en speerpunten voor het sportbeleid van de rijksoverheid. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (1999). Kansen voor topsport. Het topsportbeleid van de rijksoverheid. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2005). Tijd voor sport. Bewegen, Meedoen, Presteren. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- NSF (1991). Sporters in cijfers. Arnhem: Nederlandse Sport Federatie.
- Pouw, D. (1999). 50 jaar nationaal sportbeleid. Van vorming buiten schoolverband tot breedtesport. Tilburg: Tilburg University Press.
- Stokvis, R. (2010). De sportwereld. Een inleiding. Nieuwegein: Arko Sport Media.

GERAADPLEEGDE WEBSITES

www.cbs.nl

nlactief.nl

www.kenniscentrumsport.nl

www.mulierinstituut.nl

www.nocnsf.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sportdeelname.nl

www.sportengemeenten.nl

www.sportindebuurt.nl

www.sportkracht12.nl

www.vebon.org

www.zorgatlas.nl

BIJLAGE 1 RELATIE DUBLIN DESCRIPTOREN, HBO-STANDAARD EN LANDELIJK OPLEIDINGSPROFIEL SPORTKUNDE

Dublin descriptoren	HBO vereisten	Competenties Landelijk opleidingsprofiel Sportkunde
<p>1. Kennis en inzicht Heeft aantoonbare kennis en inzicht ten aanzien van een vak- gebied, voortbouwend op en overtreffend ten opzichte van het niveau van het voortgezet onderwijs.</p> <p>Heeft aantoonbare kennis en inzicht die het mogelijk maken met behulp van gespecialiseerde handboeken te functioneren op een niveau waarin aspecten voor- komen waar kennis van de laatste ontwikkelingen op het vakgebied nodig is.</p>	<p>1. Gedegen theoretische basis</p>	<p>1. Onderzoeken en ontwikkelen 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 3. Leiding geven/managen en organiseren 4. Evalueren en adviseren</p>
<p>2. Toepassen kennis en inzicht Is competent om argumentaties te ontwikkelen en verdiepen ten behoeve van probleemoplossing op het vakgebied.</p> <p>Kan het werk of beroep professioneel benaderen</p>	<p>2. Onderzoekend vermogen</p> <p>3. Professioneel vakmanschap</p>	<p>1. Onderzoeken en ontwikkelen 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 3. Leiding geven/managen en organiseren 4. Evalueren en adviseren</p> <p>Met accent op de eerste competentie 1. Onderzoeken en ontwikkelen 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 3. Leiding geven/managen en organiseren 4. Evalueren en adviseren</p>
<p>3. Oordeelsvorming Kan relevante gegevens verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) ten behoeve van de oordeelsvorming.</p> <p>Weegt bij oordeelsvorming relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten mee.</p>	<p>2. Onderzoekend vermogen</p> <p>4. Beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie</p>	<p>1. Onderzoeken en ontwikkelen 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 3. Leiding geven/managen en organiseren 4. Evalueren en adviseren</p> <p>Met accent op de eerste competentie 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 4. Evalueren en adviseren</p>
<p>4. Communicatie Kan informatie, ideeën en oplossingen overbrengen op een publiek bestaande uit specialisten en/of niet- specialisten.</p>	<p>3. Professioneel vakmanschap</p>	<p>1. Onderzoeken en ontwikkelen 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 3. Leiding geven/managen en organiseren 4. Evalueren en adviseren</p>
<p>5. Leervaardigheden Bezit leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie aan te gaan die een hoog niveau van autonomie veronderstelt.</p>	<p>2. Onderzoekend vermogen</p>	<p>1. Onderzoeken en ontwikkelen 2. Coördineren, positioneren en begeleiden 3. Leiding geven/managen en organiseren 4. Evalueren en adviseren</p> <p>Met accent op de eerste competentie</p>

Landelijk Opleidingsprofiel Sportkunde
September 2017

Redactie

Katelijne Boerma en Henk Hille in samenwerking met:

- De Haagse Hogeschool, Claudia Makumbe
- Fontys Hogeschool Eindhoven, Dennis Arts
- Hanzehogeschool Groningen, Kris Tuinier
- Hogeschool Inholland, Afke Kerkstra
- Hogeschool van Amsterdam, Jaap van Hulst
- Hogeschool Arnhem en Nijmegen, Paul Dresen, Edwin van Gastel
- Hogeschool Windesheim Zwolle, Ad Hoogendam
- HZ University of applied sciences, Hanno Canters

Ontwerp en uitvoering

Mario Paiano en Marlou Kuypers

Drukwerk

Canon Copyshop, locatie Fontys Eindhoven

